

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อติดตามการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน การใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนและครู และการใช้แบบสอบถามกับนักเรียน ในด้านสภาพโรงเรียนและการบริหารหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการคัดบริการแนะแนว และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน วิธีดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรโรงเรียนในการวิจัยเป็นโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 179 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยเป็นโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา ได้จากการคัดเลือกตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ มีจำนวน 86 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง 43 โรงเรียน และโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต่ำ 43 โรงเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ประสิทธิภาพดังนี้

1. สืบรวจจำนวนและรายชื่อของโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จากแผนกสถิติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ทั้งสิ้น 179 โรงเรียน
2. สืบรวจที่อยู่ประเภท ขนาด และจำนวนนักเรียน และครูของโรงเรียนทั้ง 179 โรงเรียน
3. ติดต่อขอคะแนนตรวจสอบคุณภาพจากสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ผลตรวจสอบคุณภาพชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 22 โรงเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 96 โรงเรียน

4. ติดต่อขอผลการจัดระดับมาตรฐานการศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนของโรงเรียนทั้ง 179 โรงเรียน แต่มีข้อมูลเพียง 141 โรงเรียน

5. นำข้อมูลในข้อ 3 และข้อ 4 มาจัดประเภทโรงเรียนประสิทธิภาพสูงและโรงเรียน
ประสิทธิภาพต่ำ โดยพิจารณาดังนี้

5.1 โรงเรียนประสิทธิภาพสูง พิจารณาจากผลการตรวจสอบคุณภาพ และ
ผลการจัดระดับมาตรฐานการศึกษา ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชนที่มีคุณภาพดี และอยู่ในระดับมาตรฐานการศึกษาที่ 1 หรือ 2 โดยมีข้อมูลจากทั้ง
สำนักงานทดสอบทางการศึกษา และข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน
18 โรงเรียน ข้อมูลจากสำนักทดสอบอย่างเดียว 5 โรงเรียน และข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชนอย่างเดียว 20 โรงเรียน รวมจำนวนโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงทั้งสิ้น 43
โรงเรียน

5.2 โรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ พิจารณาจากผลการตรวจสอบคุณภาพ และผลการ
จัดระดับมาตรฐานการศึกษา ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษาเอกชนที่มีคุณภาพต่ำ และอยู่ในระดับมาตรฐานการศึกษาที่ 5 หรือ 6 โดยมีข้อมูลจากทั้ง
สำนักงานทดสอบทางการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำนวน 6 โรงเรียน
ข้อมูลจากสำนักทดสอบทางการศึกษาอย่างเดียว 9 โรงเรียน และข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชนอย่างเดียว 28 โรงเรียน รวมจำนวนโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต่ำทั้งสิ้น
จำนวน 43 โรงเรียน

ประชากรผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 3 กลุ่มประชากร ดังนี้

1. ประชากรผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสายสามัญที่มีการเปิดสอนใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 ผู้บริหารโรงเรียนในพื้น
หมายถึง ครูใหญ่ ผู้ช่วยวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา

2. ประชากรครู ได้แก่ ครูผู้ทำหน้าที่สอนและสนับสนุนการสอนในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ของโรงเรียนเอกชนสายสามัญ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน
2,577 คน

3. ประชากรนักเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเอกชน
สายสามัญ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 19,511 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลประกอบด้วย 3 กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสายสามัญที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 ผู้บริหารในที่นี้หมายถึง ครูใหญ่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชา โดยผู้วิจัยใช้ผู้บริหารในโรงเรียนที่สุ่มได้ โรงเรียนละ 1 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 86 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้สัมภาษณ์ได้ 74 คน คิดเป็นร้อยละ 86.04

2. กลุ่มตัวอย่างครู ได้แก่ ครูผู้ทำหน้าที่สอนและสนับสนุนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเอกชนสายสามัญ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรสำหรับคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการประมาณค่าร้อยละ (นิยมปราคา 2517: 120)

$$n_{p_m} = \frac{NZ^2}{4NE^2 + Z^2}$$

เมื่อ n_{p_m} เป็นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่พอดี ในกรณีที่มีความแปรปรวนสูงสุด ($p = 0.5$) ด้วยความเชื่อมั่น $1 - \alpha$

N เป็นขนาดประชากร

E เป็นค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่วัดได้ด้วยความน่าจะเป็น $1 - \alpha$

Z เป็นค่าจากโค้งปกติ ณ ตำแหน่งที่พื้นที่ใต้โค้งที่ห่างเท่ากับ $\frac{\alpha}{2}$

การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่จะต้องใช้ในการศึกษาเมื่อมีประชากร 2,577 คน โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนเป็น 0.05 ยอมให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนด้วยความเชื่อมั่น 95 % และความแปรปรวนในประชากรเป็น 0.25 ซึ่งการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 335 คน สำหรับการสำรวจ แต่ในการวิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจและยังมุ่งเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตร ในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต่างกัน โดยผู้วิจัยต้องการสำรวจให้ครอบคลุมทุกหมวดวิชาจึงได้ส่งแบบสอบถามในวิชา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัย ศิลปศาสตร์ กิจกรรม (ลูกเสือ-เนตรนารี-ยุวกาชาด) และการทำงานอาชีพ รวม 9 วิชา (วิชาละคน) และครูสนับสนุนการสอนโรงเรียนละ

1 คน รวมเป็นโรงเรียนละ 10 คน รวมเป็นครูในโรงเรียนประสิทธิภาพสูง 430 คน และเป็นครูในโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ 430 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 860 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 348 ชุด คิดเป็นร้อยละ 40.46

3. กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชน สาลายสำมัญ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร สำหรับ คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการประมาณค่าร้อยละ (นิยม ปุราคำ .2517: 120)

$$\hat{n}_{P_m} = \frac{NZ^2}{4NE^2 + Z^2}$$

เมื่อ \hat{n}_{P_m}	เป็นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่พอดี ในกรณีที่มีความแปรปรวนสูงสุด ($p = 0.5$) ด้วยความเชื่อมั่น $1 - \alpha$
N	เป็นขนาดประชากร
E	เป็นค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่วัดได้ด้วยความน่าจะเป็น $1 - \alpha$
Z	เป็นค่าจากโค้งปกติ ณ ตำแหน่งที่พิมพ์ได้โค้งที่ห่างเท่ากับ $\frac{\alpha}{2}$

การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่จะต้องใช้ในการศึกษาเมื่อมีประชากร 19,511 คน โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนเป็น 0.05 ยอมให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนด้วยความเชื่อมั่น 95 % และกำหนดความแปรปรวนในประชากรเป็น 0.25 ซึ่งการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็น 377 คน แต่ในที่นี้ผู้วิจัยมุ่งเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงและโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง นักเรียน 860 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โรงเรียนละ 10 คน เป็นนักเรียนในโรงเรียนประสิทธิภาพสูง 430 คน และเป็นนักเรียนในโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ 430 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 860 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 594 ชุด คิดเป็นร้อยละ 69.06

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 3 ฉบับดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ดัดแปลงมาจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ซึ่งประสาร มาลากุล และคณะ (2528: 185-200) ได้สร้างขึ้น แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และสภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในด้านการจัดทำมีเอกสารหลักสูตร การนิเทศ การจัดทำโครงการสอน การคัดครูเข้าสอน การจัดทำแผนการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การสอนซ่อมเสริม การแนะแนว และการประเมินผล รายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แสดงในภาคผนวก ก
2. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและครู เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เป็นแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม ซึ่ง กนกรัตน์ ชำญวงษ์ (2524: 174-185) และ สุ่มาน บุญล้วน (2524: 151-177) ได้สร้างขึ้น แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่สอบถามสถานการณ์ของผู้ตอบ ประกอบด้วย ข้อกระทางลักษณะเลือกตอบและเติมความ จำนวน 8 ข้อ
 - ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียนประกอบด้วย ข้อกระทางแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 45 ข้อ
 - ตอนที่ 3 เป็นส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียน ประกอบด้วย ข้อกระทางแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 52 ข้อ
 - ตอนที่ 4 เป็นส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา สาเหตุ และข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประกอบด้วย ข้อกระทางลักษณะเติมความ จำนวน 3 ข้อ
 - ตอนที่ 5 เป็นส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ประกอบด้วยข้อกระทางลักษณะเติมความ จำนวน 3 ข้อ
 รายละเอียดของแบบสอบถามผู้บริหารและครู แสดงในภาคผนวก ข

3. แบบสอบถามนักเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เป็นแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม ซึ่ง ประสาร มาลากุล และคณะ (2528: 218-225) ได้สร้างขึ้น แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อกระทงลักษณะเลือกตอบ และเติมความ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียน ประกอบด้วยข้อกระทงลักษณะตรวจสอบ รายการ (check list) จำนวน 28 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียน ประกอบด้วยข้อกระทงลักษณะเติมความ จำนวน 6 ข้อ

รายละเอียดของแบบสอบถามนักเรียน แสดงในภาคผนวก ค

ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม มีวิธีดำเนินงานตามขั้นตอนในการ สร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 และ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบ รายละเอียดและสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำไปใช้
2. รวบรวมข้อมูลที่ได้สร้างเป็นข้อกระทง (Item) ให้สอดคล้องวัตถุประสงค์ ของการวิจัย
3. สัมภาษณ์อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด และครูผู้สอน ของ โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาล เพื่อนำมาประกอบในการสร้างเป็นข้อกระทงในแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเพื่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และมี ประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยในด้านนี้ จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและภาษา ที่ใช้ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหา และภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน เมื่อได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว จึงได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับ

กลุ่มตัวอย่างจริง คือผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนแต่ละเขตวิทยา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม ซึ่งได้ผลดังนี้

ความเที่ยงของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) ซึ่งพัฒนาโดยครอนบาค (Cronbach 1970: 161) ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

- เมื่อ α คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม
 k คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม
 s_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนจากแบบสอบถามทั้งหมด

แบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้นั้น พบว่า แบบสอบถามชุดที่ 1 คือ ชุดสำหรับผู้บริหาร และครู มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.93 และแบบสอบถามชุดที่ 2 คือ ชุดสำหรับนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.91 ซึ่งมีค่าสูงพอที่จะเชื่อถือได้ในการวัดต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ส่งจดหมายนำพร้อมแบบสอบถามของนักเรียน ไปให้กับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 86 โรงเรียน โรงเรียนละ 10 ชุด ในวันที่ 6 มีนาคม 2530
2. ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 86 โรงเรียนด้วยตนเอง ในช่วงวันที่ 10 มีนาคม 2530 ถึงวันที่ 22 เมษายน 2530 ได้ข้อมูลสมบูรณ์ จำนวน 74 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.05 เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง 36 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.86 และเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต่ำ 38 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.19

ในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้วิจัยได้ขอรับแบบสอบถามนักเรียนที่ส่งไปล่วงหน้าในวันที่ไป
สัมภาษณ์ผู้บริหาร ปรากฏว่าได้รับคืนมา 48 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง 25
โรงเรียน และเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต่ำ 23 โรงเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้มอบ
แบบสอบถามชุดผู้บริหารและครู สำหรับผู้บริหาร 1 ชุด ครูและครูส่วสนับสนุนการสอน 10 ชุด รวม
11 ชุด พร้อมซองปิดแล้วมิดเพื่อให้อำเภอโรงเรียนส่งกลับปรากฏว่าได้รับคืนมา 40 โรงเรียน
เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง 21 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต่ำ 19 โรงเรียน

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเพิ่มเติมทั้งแบบสอบถามชุดผู้บริหารและครู และ
แบบสอบถามชุดนักเรียน ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ส่งข้อมูลกลับคืนมา และรอ
ข้อมูลอยู่จนถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2530 ปรากฏว่า แบบสอบถามชุดผู้บริหารและครู ได้รับคืนมา
61 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.9 เป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง 32 โรงเรียน คิดเป็น
ร้อยละ 37.2 และเป็นโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ 29 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.7 โดยเป็น
แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ 348 ฉบับ

สำหรับแบบสอบถามชุดนักเรียน ปรากฏว่า ได้รับคืนมา 62 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ
72.1 เป็นโรงเรียนประสิทธิภาพสูง 32 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.2 และเป็นโรงเรียน
ประสิทธิภาพต่ำ 30 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.9 โดยเป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ 594
ฉบับ ซึ่งมีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1-3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารในโรงเรียนประสิทธิภาพสูง และ
โรงเรียนประสิทธิภาพต่ำที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	โรงเรียน ประสิทธิภาพสูง		โรงเรียน ประสิทธิภาพต่ำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	10	25.0	16	39.0	26	32.0
หญิง	30	75.0	25	61.0	55	68.0
ตำแหน่งปัจจุบัน						
ครูใหญ่	14	35.0	19	46.3	33	40.7
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	22	55.0	17	41.5	40	49.7
หัวหน้าหมวด	4	10.0	5	12.2	9	11.1
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง						
1-5 ปี	3	7.5	5	12.2	8	9.9
6-10 ปี	6	15.0	9	21.9	15	18.5
11-15 ปี	8	20.0	11	26.8	19	23.5
16-20 ปี	13	32.5	10	24.4	23	28.4
มากกว่า 20 ปี	10	2.5	6	14.6	16	19.8
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	5.0	7	17.1	9	11.1
ปริญญาตรี	35	87.5	34	82.9	69	85.2
ปริญญาโท	3	7.5	-	-	3	3.7
ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	โรงเรียน ประสิทธิภาพสูง		โรงเรียน ประสิทธิภาพต่ำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเข้ารับการอบรมการใช้ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521						
เคย	40	100.0	40	97.6	80	98.8
ไม่เคย	-	-	1	2.4	1	5.2

จากตารางที่ 1 ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 68.0 เป็นหญิง ร้อยละ 32.0 เป็นชาย

สำหรับตำแหน่งปัจจุบัน เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 49.7 ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยวิชาการ รองลงมาคือครูใหญ่ ร้อยละ 40.7 และหัวหน้าหมวด ร้อยละ 11.1 ตามลำดับ

สำหรับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งพบว่า โดยส่วนรวมแล้วผู้บริหารส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง 16-20 ปี มากที่สุดคือ ร้อยละ 28.4 รองลงมาคือช่วง 11-15 ปี 6-10 ปี มากกว่า 20 ปี และ 1-5 ปี ร้อยละ 23.5 ร้อยละ 19.8 ร้อยละ 18.5 และร้อยละ 9.9 ตามลำดับ

สำหรับระดับการศึกษาเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือร้อยละ 85.2 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 11.1 และระดับปริญญาโทร้อยละ 3.7 เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 2 ประเภท

จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ระดับสูงสุดที่ผู้บริหารจบคือ ระดับปริญญาโท ซึ่งมิได้อยู่เฉพาะใน โรงเรียนประสิทธิภาพสูงเท่านั้น

สำหรับการเคยเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โดยส่วนรวมพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 98.8 เคยเข้ารับการอบรมมีอยู่เพียงร้อยละ 1.2 เท่านั้น ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมโดยผู้บริหารที่ไม่เคยอบรมการใช้หลักสูตรอยู่ในโรงเรียน ประสิทธิภาพต่ำ ในขณะที่ผู้บริหารโรงเรียนประสิทธิภาพสูงเป็นผู้เคยอบรมการใช้หลักสูตรมาแล้วทั้งสิ้น

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูในโรงเรียนประสิทธิภาพสูง
และโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	โรงเรียน ประสิทธิภาพสูง		โรงเรียน ประสิทธิภาพต่ำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	53	30.3	78	45.1	131	37.6
หญิง	122	69.7	95	54.9	217	62.4
ตำแหน่งปัจจุบัน						
ครูใหญ่	8	4.6	10	5.8	18	5.2
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	13	7.4	19	10.8	32	9.2
หัวหน้าหมวด	49	28.0	50	28.9	99	28.4
ครูผู้สอน	86	49.1	69	39.9	155	44.5
ครูสนับสนุนการสอน	19	10.9	25	14.5	44	12.6
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน						
1-5 ปี	44	25.1	40	23.1	84	24.1
6-10 ปี	53	30.3	53	30.6	106	30.5
11-15 ปี	23	13.1	38	22.0	61	17.5
16-20 ปี	26	14.9	18	10.4	44	12.6
มากกว่า 20 ปี	29	16.6	24	13.9	53	15.2
จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์						
ไม่มีชั่วโมงสอน	3	1.7	1	0.6	4	1.2
ต่ำกว่า 8 คาบ	4	2.3	2	1.2	6	1.7
8-16 คาบ	58	33.1	30	17.3	88	25.3
17-24 คาบ	92	52.6	129	74.6	221	63.5
ตั้งแต่ 25 คาบขึ้นไป	18	10.3	11	6.4	29	8.3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานการณ์	โรงเรียน ประสิทธิภาพสูง		โรงเรียน ประสิทธิภาพต่ำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	28	16.0	49	28.3	77	22.1
ปริญญาตรี	144	82.3	124	71.7	268	77.0
ปริญญาโท	3	1.7	-	-	-	1.7
ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-
การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงาน ในหน้าที่ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521						
เคย	143	81.7	141	81.5	284	81.6
ไม่เคย	32	18.3	32	18.5	64	18.4
การนำความรู้ที่ได้จากการอบรม ไปใช้ประโยชน์						
ได้	136	95.1	128	90.8	264	93.0
ไม่ได้	7	4.9	13	9.2	20	7.0

จากตารางที่ 2 ปรากฏว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 62.4 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 37.6 เป็นชาย

สำหรับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอน คือ ร้อยละ 44.5 รองลงมาคือ ตำแหน่งหัวหน้าหมวด ครูสนับสนุนการสอน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และครูใหญ่ ร้อยละ 28.4 ร้อยละ 12.6 ร้อยละ 9.2 และร้อยละ 5.2 ตามลำดับ

ในด้านระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งโดยส่วนรวมพบว่า ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งอยู่ในช่วง 6-10 ปี มากที่สุด คือร้อยละ 30.5 รองลงมาคือช่วง 1-5 ปี 11-15 ปี มากกว่า 20 ปี และ 16-20 ปี ร้อยละ 24.1 ร้อยละ 17.5 ร้อยละ 15.2 และร้อยละ 12.6 ตามลำดับ

สำหรับจำนวนคาบที่เลื่อนต่อสปีด้าห์เพื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีงานเลื่อนประมาณ 17-24 คาบมากที่สุดคือร้อยละ 63.5 รองลงมา คือ 8-16 คาบ ร้อยละ 25.3 รองลงมาคือตั้งแต่ 25 คาบขึ้นไป ต่ำกว่า 8 คาบ และไม่มีชั่วโมงเลื่อน ร้อยละ 8.3 ร้อยละ 1.7 ร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

ในด้านระดับการศึกษาพบว่า โดยส่วนรวมแล้วส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คือ ร้อยละ 77.0 รองลงมาคือระดับต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 22.1 ปริญญาโทน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.7 สำหรับระดับปริญญาเอกพบว่าไม่มีเลยในโรงเรียน ทั้ง 2 ประเภท เป็นที่น่าสังเกตว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับปริญญาโท ซึ่งมีอยู่ในโรงเรียนประสิทธิภาพสูงเพียงพละเขตเดียวเท่านั้น

สำหรับจำนวนผู้เคยเข้ารับการอบรม ประชุม หรือสัมมนา เกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 พบว่า ส่วนใหญ่แล้วผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่เคยผ่านการอบรม ประชุม หรือ สัมมนาเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรมากที่สุดคือร้อยละ 81.6 ผู้ที่ไม่เคยผ่านการอบรม ประชุม หรือสัมมนาเกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตรมีน้อยมาก คือมีเพียงร้อยละ 18.4 และสำหรับผู้ที่เคยผ่านการอบรม ประชุมหรือสัมมนา เกี่ยวกับงานในหน้าที่ตามหลักสูตร ส่วนใหญ่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้มากที่สุด คือร้อยละ 93.0 และผู้ที่ไม่เคยผ่านการอบรม ประชุม หรือสัมมนาเกี่ยวกับงานในหน้าที่ที่ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ มีน้อยมาก คือเพียงร้อยละ 7.0

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ในโรงเรียนประสิทธิภาพสูง และ
โรงเรียนประสิทธิภาพต่ำ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	โรงเรียน ประสิทธิภาพสูง		โรงเรียน ประสิทธิภาพต่ำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
หญิง	102	33.1	107	37.4	209	35.2
ชาย	206	66.9	179	62.6	385	64.8
ผลการเรียนในปัจจุบัน						
ต่ำกว่า 1.00	6	2.0	7	2.5	13	2.2
1.00-1.49	35	11.4	38	13.5	73	12.4
1.50-1.99	54	17.6	55	19.6	109	18.5
2.00-2.49	62	20.2	64	22.8	126	21.4
2.50-2.99	59	19.2	54	19.2	113	19.2
3.00-3.49	55	17.9	39	13.9	94	16.0
3.50-4.00	36	11.7	24	8.5	60	10.2
แผนการเรียนที่นักเรียนเรียน						
โรงเรียนกำหนดให้	127	41.2	218	76.2	345	58.0
นักเรียนเลือกเอง	181	58.8	68	23.8	249	42.0
ผู้ที่มีบทบาทต่อการเลือกแผนการเรียน ของนักเรียนมากที่สุด						
ผู้ปกครอง	37	12.3	27	9.6	64	11.0
ครู	29	9.6	65	23.1	94	16.1
ตัวนักเรียนเอง	236	78.1	189	67.3	425	72.9

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	โรงเรียน ประสิทธิภาพสูง		โรงเรียน ประสิทธิภาพต่ำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความพึงพอใจกับแผนการเรียน						
ที่นักเรียนเรียน						
พอใจอย่างยิ่ง	91	30.1	48	17.0	139	23.8
พอใจ	157	52.0	178	63.1	335	57.4
เฉย ๆ	43	14.2	41	14.5	84	14.4
ไม่พอใจ	10	3.3	13	4.6	23	3.9
ไม่พอใจอย่างยิ่ง	1	0.3	2	0.7	3	0.5
ระดับการศึกษาที่นักเรียนอยากเรียน						
จบสูงสุด						
มัธยมศึกษาปีที่ 3	1	0.3	8	2.8	9	1.5
มัธยมศึกษาปีที่ 6	4	1.3	21	7.3	25	4.2
ปวช.	3	1.0	15	5.2	18	3.0
ปวส.	16	5.2	33	11.5	49	8.2
ปริญญาตรี	191	62.0	182	63.6	373	62.8
ปริญญาโท	53	17.2	18	6.3	71	12.0
ปริญญาเอก	40	13.0	9	3.1	49	8.2

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 64.8 เป็นหญิง ร้อยละ 35.2 เป็นชาย

นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2.00-2.49 มากที่สุด คือร้อยละ 21.4 รองลงมาคือระดับ 2.50-2.99 ระดับ 1.50-1.99 ระดับ 3.00-3.49 ระดับ 1.00-1.49 ระดับ 3.50-4.00 ร้อยละ 19.2 ร้อยละ 18.1 ร้อยละ 16.0 ร้อยละ 12.4 ร้อยละ 10.2 ตามลำดับ และผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่า 1.00 มีอยู่น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2.2

ในด้านแผนการเรียน เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่า ส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนกำหนดให้คือ ร้อยละ 58.0 นักเรียนเลือกเอง 42.0 ซึ่งเมื่อพิจารณาแยกเป็นประเภทของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนประสิทธิภาพสูงจัดแผนการเรียนให้นักเรียนเลือกเองมากกว่าคือ ร้อยละ 58.8 โรงเรียนกำหนดให้ร้อยละ 41.2 ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำคือ โรงเรียนกำหนดให้มากกว่าคือ ร้อยละ 58.0 นักเรียนเลือกเองร้อยละ 42.0

สำหรับผู้มีบทบาทต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนแล้ว พบว่า โดยส่วนรวมแล้ว ผู้ที่มีบทบาทต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมากที่สุด คือ ตัวนักเรียนเอง รองลงมาคือ ครู และผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 72.9 ร้อยละ 16.1 และร้อยละ 11.0 ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาแยกประเภทพบว่า โรงเรียนประสิทธิภาพต่ำผู้ที่มีบทบาทต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนเรียงตามลำดับคือ ตัวนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ร้อยละ 67.3 ร้อยละ 23.1 และร้อยละ 9.6 ตามลำดับ ในขณะที่โรงเรียนประสิทธิภาพสูงผู้ที่มีบทบาทต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนเรียงตามลำดับ คือ ตัวนักเรียน ผู้ปกครองและครู ร้อยละ 78.1 ร้อยละ 12.3 และร้อยละ 9.6 ตามลำดับ แสดงว่าในโรงเรียนประสิทธิภาพสูงและโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำตัวนักเรียนเองเป็นผู้มีบทบาทต่อการเลือกแผนการเรียนมากที่สุด และผู้ที่มีบทบาทต่อการเลือกแผนการเรียนน้อยที่สุดในโรงเรียนประสิทธิภาพสูงคือ ครู ในขณะที่ผู้ที่มีบทบาทต่อการเลือกแผนการเรียนน้อยที่สุดในโรงเรียนประสิทธิภาพต่ำคือ ผู้ปกครอง

ในด้านความพึงพอใจกับแผนการเรียนที่เรียน เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อแผนการเรียนที่เรียนอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด คือร้อยละ 57.4 รองลงมาคือระดับพอใจอย่างปึง เฉย ๆ และไม่พอใจ ร้อยละ 23.8 ร้อยละ 14.4 ร้อยละ 3.9 ตามลำดับ และระดับไม่พอใจอย่างปึง มีผู้น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.5

สำหรับระดับการศึกษาที่นักเรียนอยากเรียนจบสูงที่สุดพบว่า โดยส่วนรวมแล้วนักเรียนส่วนใหญ่อยากเรียนจบระดับปริญญาตรี คือ ร้อยละ 62.8 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท ร้อยละ 12.0 ระดับปริญญาเอก และระดับปวส. ร้อยละ 8.2 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 4.2 ระดับปวช. ร้อยละ 3.0 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นระดับที่นักเรียนอยากเรียนจบน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 1.5

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาทำการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX (Statistical Package for the Social Science X) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์เนื้อเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และคำตอบในแบบสอบถาม ส่วนที่เป็นปลายเปิดและเติมความ
2. วิเคราะห์โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงบรรยาย คือ การแจกแจงความถี่ ค่ามวลค่า ร้อยละ ค่าตัวกลางเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบคะแนนจากการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนเอกชนที่มีประสิทธิภาพสูงกับโรงเรียนเอกชนที่มีประสิทธิภาพต่ำ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test)

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการปฏิบัติตามหลักสูตร

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

<u>ระดับที่ปฏิบัติ</u>	<u>ค่าคะแนนข้อความ</u>
ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด	5
ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก	4
ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง	3
ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย	2
ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด	1
ไม่มีการปฏิบัติเลย	0

เกณฑ์การแปลความของปฏิบัติตามหลักสูตร

การประเมินการปฏิบัติตามหลักสูตรของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ตัว กลาง เลขคณิต	4.50-5.00	แปลความว่า	กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ตัว กลาง เลขคณิต	3.50-4.49	แปลความว่า	กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ตัว กลาง เลขคณิต	2.50-3.49	แปลความว่า	กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ตัว กลาง เลขคณิต	1.50-2.49	แปลความว่า	กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ตัว กลาง เลขคณิต	0.50-1.49	แปลความว่า	กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ตัว กลาง เลขคณิต	0.00-0.49	แปลความว่า	กลุ่มตัวอย่างรับรู้ว่าไม่มีระดับการปฏิบัติในข้อความ นั้นเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย